

دانشگاه تربیت مدرس

دانشکده ادبیات و علوم انسانی، گروه باستان شناسی

مقطع تحصیلی دوره دکتری

رشته باستان شناسی

گرایش دوره تاریخی

عنوان

چگونگی تحولات میراث هخامنشی در منطقه فارس

با اتکاء به مدارک باستان شناسی

نگارنده

علیرضا عسکری چاوردی

استاد راهنما

دکتر سیدمهدی موسوی کوهپیر

تیر ماه ۱۳۸۹

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

به نام خدا

تاییدیه اعضای هیات داوران در جلسه دفاع از رساله دکتری

اعضای هیات داوران نسخه نهایی رساله دکتری آقای علیرضا عسکری چاوردی تحت عنوان " چگونگی تحولات میراث هخامنشی در منطقه فارس با اتکا به یافته های باستان شناسی " را از نظر فرم و محتوا بررسی نموده و پذیرش آن را برای تکمیل درجه دکتری پیشنهاد می کند.

اعضای هیات داوران	نام و نام خانوادگی	رتبه علمی	امضا
۱- استاد راهنما	دکتر سید مهدی موسوی کوهپر	استادیار	
۲- استاد مشاور	دکتر جواد نیستانی	استادیار	
۳- استاد مشاور	دکتر فرانسکو کالیری	استاد	
۴- استاد ناظر	دکتر علیرضا هژبری نوبری	دانشیار	
۵- استاد ناظر	دکتر حامد وحدتی نسب	استادیار	
۶- استاد ناظر	دکتر حسن فاضلی نشلی	دانشیار	
۷- استاد ناظر	دکتر محمد مرتضایی	استادیار	
۸- نماینده تحصیلات تکمیلی	دکتر علیرضا هژبری نوبری	دانشیار	

آیین نامه حق مالکیت مادی و معنوی در مورد نتایج پژوهشهای علمی دانشگاه تربیت

مدرس

مقدمه: با عنایت به سیاست‌های پژوهشی و فناوری دانشگاه در راستای تحقق عدالت و کرامت انسانها که لازمه شکوفایی علمی و فنی است و رعایت حقوق مادی و معنوی دانشگاه و پژوهشگران، لازم است اعضای هیأت علمی، دانشجویان، دانش‌آموختگان و دیگر همکاران طرح، در مورد نتایج پژوهشهای علمی که تحت عناوین پایان‌نامه، رساله و طرحهای تحقیقاتی با هماهنگی دانشگاه انجام شده است، موارد زیر را رعایت نمایند:

ماده ۱- حق نشر و تکثیر پایان‌نامه/ رساله و درآمدهای حاصل از آنها متعلق به دانشگاه می باشد ولی حقوق معنوی پدید آورندگان محفوظ خواهد بود.

ماده ۲- انتشار مقاله یا مقالات مستخرج از پایان‌نامه/ رساله به صورت چاپ در نشریات علمی و یا ارائه در مجامع علمی باید به نام دانشگاه بوده و با تایید استاد راهنمای اصلی، یکی از اساتید راهنما، مشاور و یا دانشجو مسئول مکاتبات مقاله باشد. ولی مسئولیت علمی مقاله مستخرج از پایان‌نامه و رساله به عهده اساتید راهنما و دانشجو می باشد.

تبصره: در مقالاتی که پس از دانش‌آموختگی بصورت ترکیبی از اطلاعات جدید و نتایج حاصل از پایان‌نامه/ رساله نیز منتشر می‌شود نیز باید نام دانشگاه درج شود.

ماده ۳- انتشار کتاب، نرم افزار و یا آثار ویژه (اثری هنری مانند فیلم، عکس، نقاشی و نمایشنامه) حاصل از نتایج پایان‌نامه/ رساله و تمامی طرحهای تحقیقاتی کلیه واحدهای دانشگاه اعم از دانشکده ها، مراکز تحقیقاتی، پژوهشکده ها، پارک علم و فناوری و دیگر واحدها باید با مجوز کتبی صادره از معاونت پژوهشی دانشگاه و براساس آیین نامه های مصوب انجام شود.

ماده ۴- ثبت اختراع و تدوین دانش فنی و یا ارائه یافته ها در جشنواره‌های ملی، منطقه‌ای و بین‌المللی که حاصل نتایج مستخرج از پایان‌نامه/ رساله و تمامی طرحهای تحقیقاتی دانشگاه می باشد، باید با هماهنگی استاد راهنما یا مجری طرح از طریق معاونت پژوهشی دانشگاه انجام گیرد.

ماده ۵- این آیین‌نامه در ۵ ماده و یک تبصره در تاریخ ۸۷/۴/۱ در شورای پژوهشی و در تاریخ ۸۷/۴/۲۳ در هیأت رئیسه دانشگاه به تایید رسید و در جلسه مورخ ۸۷/۷/۱۵ شورای دانشگاه به تصویب رسیده و از تاریخ تصویب در شورای دانشگاه لازم‌الاجرا است.

آیین نامه چاپ پایان نامه (رساله) های دانشجویان دانشگاه تربیت مدرس

نظر به اینکه چاپ و انتشار پایان نامه (رساله) های تحصیلی دانشجویان دانشگاه تربیت مدرس، مبین بخشی از فعالیتهای علمی - پژوهشی دانشگاه است بنابراین به منظور آگاهی و رعایت حقوق دانشگاه، دانش آموختگان این دانشگاه نسبت به رعایت موارد ذیل متعهد می شوند:

ماده ۱: در صورت اقدام به چاپ پایان نامه (رساله) ی خود، مراتب را قبلاً به طور کتبی به «دفتر نشر آثار علمی» دانشگاه اطلاع دهد.

ماده ۲: در صفحه سوم کتاب (پس از برگ شناسنامه) عبارت ذیل را چاپ کند:

«کتاب حاضر، حاصل رساله دکتری نگارنده در رشته باستان شناسی است که در سال ۱۳۸۹ در دانشکده علوم انسانی دانشگاه تربیت مدرس به راهنمایی جناب آقای دکتر سید مهدی موسوی کوهپیر، مشاوره جناب آقای دکتر جواد نیستانی و مشاوره جناب آقای دکتر پی یر فرانچسکو کالی یری، از آن دفاع شده است.»

ماده ۳: به منظور جبران بخشی از هزینه های انتشارات دانشگاه، تعداد یک درصد شمارگان کتاب (در هر نوبت چاپ) را به «دفتر نشر آثار علمی» دانشگاه اهدا کند. دانشگاه می تواند مازاد نیاز خود را به نفع مرکز نشر در معرض فروش قرار دهد.

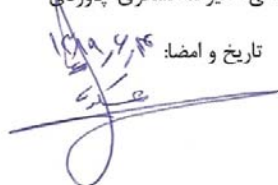
ماده ۴: در صورت عدم رعایت ماده ۳، ۵۰٪ بهای شمارگان چاپ شده را به عنوان خسارت به دانشگاه تربیت مدرس، تأدیه کند.

ماده ۵: دانشجو تعهد و قبول می کند در صورت خودداری از پرداخت بهای خسارت، دانشگاه می تواند خسارت مذکور را از طریق مراجع قضایی مطالبه و وصول کند؛ به علاوه به دانشگاه حق می دهد به منظور استیفای حقوق خود، از طریق دادگاه، معادل وجه مذکور در ماده ۴ را از محل توقیف کتابهای عرضه شده نگارنده برای فروش، تامین نماید.

ماده ۶: اینجانب علیرضا عسکری چاوردی رشته باستان شناسی مقطع دکتری تعهد فوق و ضمانت اجرایی آن را قبول کرده، به آن ملتزم می شوم.

نام و نام خانوادگی: علیرضا عسکری چاوردی

تاریخ و امضا:

دانشکده : علوم انسانی

رساله برای دریافت درجه دکتری تخصصی (Ph. D)
رشته باستان شناسی گرایش دوره تاریخی

چگونگی تحولات میراث هخامنشی در منطقه فارس با اتکاء به یافته های باستان شناسی

نگارنده

علیرضا عسکری چاوردی

استاد راهنما

دکتر سید مهدی موسوی کوهپیر

استاد مشاور(اول)

دکتر جواد نیستانی

استاد مشاور(دوم)

پی یر فرانچسکو کالی یری

تیر ماه ۱۳۸۹

تقدیم به

روح بزرگمردی که باستان شناسی ایران را طی سالهای ۱۳۷۷-۱۳۸۴ در حوزه

علم و عمل اعتلاء بخشید؛

زنده یاد شادروان دکتر مسعود آذرنوش

تشکر و قدردانی

حضرت علی (ع): حمد و سپاس خداوندی را سزااست که همه گویندگان از مدح و ثنای او عاجزند و شمارندگان و حسابگران از شمارش نعمت‌ها و بخشش‌های او درمانده و کوشندگان نمی‌توانند حق نعمت او را ادا کنند. او را سپاس می‌گوییم که زیادتخواه اویم، گردن نهاده عزت اویم، پناه خواه از معصیت اویم و نیازمند کفایت اویم.

پروردگار متعال را شاکرم که در سایه لطف و نعمت بیکران او موفق به انجام این پژوهش شده‌ام. از مسئولین و مدیران شایسته کشور عزیزم در جمهوری اسلامی ایران به ویژه در حوزه دانشگاه تربیت مدرس و پژوهشگاه سازمان میراث فرهنگی قدر دانی می‌نمایم که با پشتیبانی‌ها و تأمین منابع مختلف علمی، کتابخانه‌ای و میدانی بنده را در توفیق انجام هر چه بهتر این رساله یاریگر شدند. هم‌مدیون زحمات اساتید گرانقدرم در گروه باستان‌شناسی دانشگاه تربیت مدرس هستم که در تمام مراحل تحقیق مُجدانه حمایت کردند. کارمندان عزیز و مهربان دانشکده علوم انسانی که در تمام مراحل بدون هیچ چشم‌داشتی لطف خود را از ما دریغ نکردند و با رفتار توأم با شُأن و منزلت دانشگاه برای انجام این رساله همکاری کردند. مدیریت محترم دانشکده علوم انسانی، معاون محترم پژوهشی این دانشکده، و به ویژه معاون محترم پژوهشی دانشگاه آقای دکتر فتح‌اللهی و همکاران محترم ایشان را در حوزه پژوهش قدر دانم.

این رساله در نتیجه راهنمایی‌ها و توصیه‌های علمی استاد محترم راهنما جناب آقای دکتر سید مهدی موسوی، استاد محترم مشاور آقای دکتر جواد نیستانی، استاد محترم مشاور غیر ایرانی رساله آقای

دکتر پی یر فرانچسکو کالیری از دانشگاه بولونیا تهیه و تدوین شده است. لذا، از این بزرگواران نهایت قدردانی بعمل می آید. در مدت زمان تحصیل همچنین به دفعات مکرر از راهنمایی های دکتر فرهنگ خادمی ندوشن و دکتر علیرضا هژبری نوبری بهره بردم، از ایشان سپاسگزارم.

برای انجام پژوهش های میدانی در حوزه پژوهشکده باستان شناسی مدیون زحمات زنده یاد دکتر مسعود آذرنوش هستم. پس از ایشان در مدت زمان مدیریت دکتر حسن فاضلی نشلی و در مدتی کوتاه در دوره مدیریت دکتر محمد مرتضایی شرایط مناسبی برای انجام این پژوهش فراهم آوردند که از ایشان سپاسگزارم. همچنین، از دکتر محمد حسن طالبیان، و همکاران ارجمندشان مهندس مازیار کاظمی، مهندس مسعود رضائی منفرد در بنیاد پژوهشی پارسه پاسارگاد نهایت قدردانی دارم. از خانم دکتر ماریا آمادوری از دانشگاه اوربینو ایتالیا بخاطر انجام آزمایش های کربن ۱۴ قدر دانی می نمایم. از همکاری صمیمانه دانشگاه بولونیا دکتر کالیری و موسسه ایسائو ایتالیا پروفیسور نئولی و همکارانشان که در چارچوب تفاهم نامه مشترک با پژوهشکده باستان شناسی بخشی از مراحل این تحقیق در چارچوب آن به انجام رسید، سپاسگزارم.

در طول سال های تحصیل از حمایت های پدر و مادر عزیزم برخوردار بودم که نهایت قدر دانی از زحمات ایشان بعمل می آید. از همسر گرانقدر و دانش دوستم سرکار خانم مهندس هاجر عسکری چاوردی که با مهربانی و حوصله فراوان مرا در این مسیر پرفراز و نشیب همراهی کردند، پیشرفت کار را دنبال کرده و از انجام هرگونه همراهی فروگذار نمودند و در نهایت با بردباری و حمایت خویش در به ثمر رسیدن این تحقیق نقشی اساسی ایفا نمودند، کمال تشکر را دارم.

لطف دوستان دیگر که هرکدام به نوبه خود زحماتی متحمل شدند را قدر می دانم: آقایان مهندس استفانو تیلیا، دکتر آنجلا بیزارو، دکتر تورج دریایی، مهندس احمد جواهری، دکتر کمرون پیتیری، لوکا کولیوا، علیرضا سرداری، پوریا خدیش، مهندس بابک امین پور و مهندس ذبیح ا... چهار راهی.

چکیده

با هدف شناخت چگونگی تحولات میراث هخامنشی پس از این دوره، مواد فرهنگی بیست محوطه باستانی طی دوره های سلوکی، اشکانی و ساسانی در فارس مورد مطالعه واقع شده اند. از این میان، شش محوطه باستانی، لایه نگاری و سایر محوطه ها به روش های نوین باستان شناسی، مورد مطالعه مجدد قرار گرفته اند.

این تحقیق، به روش توصیفی - استقرایی انجام شده است و دربرگیرنده پژوهش های میدانی، مطالعات کتابخانه ای و آزمایشگاهی است. برای سنجش فرضیه های تحقیق، از بررسی های روشمند سطح الارضی، کاوش های لایه نگاری، مطالعات سکه شناسی، طبقه بندی و گونه شناسی سفال، مطالعات تطبیقی سبک شناسی عناصر معماری، گاهنگاری نسبی و مطلق رادیو کربن استفاده شده است.

در ادامه روند تحقیق، سکه های بجای مانده از سلسله های محلی فارس طی سده های دوم پیش از میلاد تا سده سوم میلادی، نقش برجسته ها، عناصر معماری، گور دخمه ها، سفال، بناها و سازه های مذهبی بررسی شده اند. نتایج حاصل از مطالعه مواد پژوهشی فوق، نشان دهنده این است که در روند تحولات سیاسی - اجتماعی فارس در دوره پس از هخامنشی، برخی عناصر معماری و هنری مورد استفاده مجدد و مکان هایی نیز به عنوان سَمبل های حوزه سیاسی، مذهبی و اجتماعی در فارس، نهادینه شده اند.

با توجه به یافته های تحقیق می توان نتیجه گرفت که حکومت های محلی فارس برای اعلام وجود، نیاز داشتند تا هویت خود را وابسته و در سایه حمایت گذشته زنده نگهدارند، و خود را وارثان میراث هخامنشی بپندارند، اما طی دوره ساسانی فراتر از جنبه های محلی و منطقه ای، حکومت ساسانی پیش از حفظ و زنده نگهداشتن گذشته، تلاش داشته تا مشروعیت خود را مرتبط با نمادهای سمبلیک نهادینه شده مذکور در ایران باستان نشان دهد.

واژگان کلیدی: تحولات، میراث هخامنشی، دوره های سلوکی - اشکانی - ساسانی، فارس.

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
فصل اول: مقدمه و کلیات طرح تحقیق	
۲-۱- مقدمه تحقیق.....	۲
۳-۱- بیان مسأله تحقیق.....	۴
۴-۱- فرضیه های پژوهش.....	۹
۵-۱- پرسش های تحقیق.....	۱۰
۶-۱- اهداف پژوهش.....	۱۱
۷-۱- مواد و روش های تحقیق.....	۱۲
۸-۱- پیشینه تحقیق.....	۱۳
۹-۱- ضرورت انجام تحقیق.....	۱۴
۱۰-۱- ویژگیها، نوآوری و دستاوردهای تحقیق.....	۱۵
۱۱-۱- موقعیت جغرافیایی محدوده مورد مطالعه.....	۱۷

فصل دوم: محوطه های باستانی شمال فارس

۱-۲- محوطه ۷۶ تنگ بلاغی پاسارگاد..... ۱۹

۱-۲-۱- موقعیت جغرافیایی محوطه..... ۱۹

۱-۲-۲- ریخت شناسی محوطه..... ۲۱

۱-۲-۳- بررسی سطح الارضی محوطه..... ۲۳

۱-۲-۴- کاوش محوطه..... ۲۹

۱-۲-۴-۱- مراحل سکونتی دوره هخامنشی و پس از هخامنشی در محوطه..... ۲۹

۱-۲-۴-۱-۱- مرحله ششم: بدون ساختار معماری..... ۳۱

۱-۲-۴-۱-۲- مرحله پنجم: ساختار معماری..... ۳۲

۱-۲-۴-۱-۳- مرحله چهارم: ساختار معماری..... ۳۳

۱-۲-۴-۱-۴- مرحله سوم: ساختار معماری..... ۳۶

۱-۲-۴-۱-۵- مرحله دوم: ساختار معماری..... ۴۰

۱-۲-۴-۱-۶- مرحله یکم: ساختار معماری..... ۴۶

۱-۲-۴-۲- سایر گمانه های کاوش..... ۴۹

- ۴۹..... ۱-۲-۴-۱-۲- گمانه ش. ۱۰.....
- ۵۰..... ۲-۲-۴-۱-۲- گمانه ش. ۸.....
- ۵۱..... ۳-۲-۴-۱-۲- گمانه ش. ۷ و ۱.....
- ۵۴..... ۵-۱-۲- یافته های سفالی.....
- ۵۵..... ۱-۵-۱-۲- روش ساخت سفال ها.....
- ۵۶..... ۲-۵-۱-۲- پخت سفال.....
- ۵۷..... ۳-۵-۱-۲- پرداخت سفال.....
- ۵۸..... ۴-۵-۱-۲- تزئین سفال.....
- ۵۹..... ۵-۵-۱-۲- نوع و کیفیت مواد ساخت سفال.....
- ۶۳..... ۶-۵-۱-۲- رنگ سفال.....
- ۶۷..... ۷-۵-۱-۲- گونه شناسی سفال ها.....
- ۶۹..... ۱-۷-۵-۱-۲- شکل ظروف محدود.....
- ۷۱..... ۲-۷-۵-۱-۲- شکل های نامحدود.....
- ۷۷..... ۶-۱-۲- گاهنگاری کربن ۱۴.....
- ۷۸..... ۷-۱-۲- اسناد نگارشی.....

- ۷۸ ۱-۷-۱-۲ - نبشته آرامی
- ۸۰ ۲-۷-۱-۲ - کتیبه یونانی
- ۸۱ ۲-۲ - محوطه ۷۷ تنگ بلاغی پاسارگاد
- ۸۸ ۱-۲-۲ - کاوش محوطه
- ۹۱ ۱-۱-۲-۲ - مراحل سکونتی در محوطه
- ۹۳ ۱-۱-۱-۲-۲ - مرحله پنجم
- ۹۳ ۲-۱-۱-۲-۲ - مرحله چهارم
- ۱۰۱ ۳-۱-۱-۲-۲ - مرحله سوم
- ۱۰۲ ۴-۱-۱-۲-۲ - مرحله دوم
- ۱۰۳ ۵-۱-۱-۲-۲ - مرحله یکم
- ۱۰۵ ۳-۳ - تل تخت پاسارگاد
- ۱۰۹ ۱-۳-۳ - موقعیت جغرافیایی محوطه
- ۱۱۰ ۲-۳-۳ - کاوش محوطه
- ۱۱۴ ۱-۱-۲-۲ - گمانه ش. ۱

۱۱۶.....مرحله نهم.....۱-۱-۲-۳-۲

۱۱۸.....مرحله هشتم.....۲-۱-۲-۳-۲

۱۲۲.....مرحله هفتم.....۳-۱-۲-۳-۲

۱۲۳.....مرحله ششم.....۴-۱-۲-۳-۲

۱۲۶.....مرحله پنجم.....۵-۱-۲-۳-۲

۱۳۰.....مرحله چهارم.....۶-۱-۲-۳-۲

۱۳۱.....مرحله سوم.....۷-۱-۲-۳-۲

۱۳۳.....مرحله دوم.....۸-۱-۲-۳-۲

۱۳۴.....مرحله یکم.....۹-۱-۲-۳-۲

۱۳۸.....گمانه شماره ۲.....۲-۲-۳-۲

فصل سوم: محوطه های باستانی شمال غرب و غرب فارس

۱۴۵.....محوطه تل اسپید.....۱-۳

۱۴۵.....توصیف محوطه.....۱-۱-۳

۱۴۹.....پیشینه پژوهش های باستان شناسی.....۲-۱-۳

۱۵۱.....لایه نگاری و مراحل سکونتی.....۳-۱-۳

۱۵۱.....روش کاوش.....۱-۳-۱-۳

۱۵۷.....مراحل لایه نگاری (استقراری) در محوطه.....۲-۳-۱-۳

۳-۳-۱-۳- بررسی کلی ساختار مراحل لایه نگاری تل اسپید در دوره هخامنشی و

پس از آن.....۱۶۱

۳-۱-۴- سفال های تل اسپید.....۱۶۱

۳-۱-۴-۱- توصیف ظروف، شکل، و تزیین آنها در مرحله ۱۲- ۱.....۱۶۷

۳-۱-۴-۱-۱- مرحله ۱۲.....۱۶۷

۳-۱-۴-۱-۱- ظروف.....۱۶۸

۳-۱-۴-۱-۱-۱- ظروف ظریف با ماده چسباننده کانی و گیاهی..... ۱۶۸

۳-۱-۴-۱-۱-۲- ظروف با مواد چسباننده کانی.....۱۶۸

۳-۱-۴-۱-۱-۳- ظروف خاکستری رنگ با مواد چسباننده کانی.....۱۶۸

۳-۱-۴-۱-۱-۴- ظروف نخودی ظریف با لعاب..... ۱۶۸

۳-۱-۴-۱-۲- شکل.....۱۶۹

۳-۱-۴-۱-۲-۱- ظروف ظریف با ماده چسباننده کانی و گیاهی.....۱۶۹

۳-۱-۴-۱-۲-۲- ظروف با ماده چسباننده کانی.....۱۶۹

۳-۱-۴-۱-۲-۳- ظروف خاکستری با ماده چسباننده کانی.....۱۷۰

۳-۱-۴-۱-۲-۴- ظروف نخودی ظریف لعاب دار.....۱۷۰

۳-۱-۴-۱-۳- تزیین.....۱۷۰

۳-۱-۴-۱-۳-۱- ظروف با مواد چسباننده کانی و گیاهی ظریف.....۱۷۰

- ۱۷۰.....۳-۱-۴-۱-۱-۳-۲- ظروف با ماده چسباننده کانی.....
- ۱۷۱.....۳-۱-۴-۱-۱-۳-۳- ظروف نخودی ظریف لعابدار.....
- ۱۷۵.....۳-۱-۴-۱-۲- مرحله ۱۱.....
- ۱۷۵.....۳-۱-۴-۱-۲-۱- ظروف.....
- ۱۷۵.....۳-۱-۴-۱-۲-۱-۱- ظروف با ماده چسباننده کانی.....
- ۱۷۵.....۳-۱-۴-۱-۲-۱-۲- ظروف خاکستری با ماده چسباننده کانی.....
- ۱۷۵.....۳-۱-۴-۱-۲-۲- شکل.....
- ۱۷۶.....۳-۱-۴-۱-۲-۲-۱- ظروف با مواد چسباننده کانی.....
- ۱۷۶.....۳-۱-۴-۱-۲-۲-۲- ظروف خاکستری با ماده چسباننده کانی.....
- ۱۷۶.....۳-۱-۴-۱-۲-۳- تزئین.....
- ۱۷۷.....۳-۱-۴-۱-۳-۲-۱- ظروف با مواد چسباننده کانی.....
- ۱۷۷.....۳-۱-۴-۱-۳-۲-۲- ظروف خاکستری با ماده چسباننده کانی.....
- ۱۷۹.....۳-۱-۴-۱-۳- مرحله ۱۰.....
- ۱۷۹.....۳-۱-۴-۱-۳-۱- ظروف.....
- ۱۸۰.....۳-۱-۴-۱-۳-۱-۱- ظروف ظریف با ماده چسباننده کانی و گیاهی.....
- ۱۸۱.....۳-۱-۴-۱-۳-۱-۲- ظروف با ماده چسباننده کانی.....
- ۱۸۱.....۳-۱-۴-۱-۳-۱-۳- ظروف خاکستری با ماده چسباننده کانی.....

- ۱۸۱.....۳-۱-۴-۱-۳-۱-۴-ظروف نخودی ظریف لعاب دار.....
- ۱۸۱.....۳-۱-۴-۱-۳-۲-شکل.....
- ۱۸۱.....۳-۱-۴-۱-۳-۲-۱-ظروف ظریف با ماده چسباننده کانی و گیاهی.....
- ۱۸۱.....۳-۱-۴-۱-۳-۲-۲-ظروف با ماده چسباننده کانی.....
- ۱۸۲.....۳-۱-۴-۱-۳-۲-۳-ظروف خاکستری با ماده چسباننده کانی.....
- ۱۸۲.....۳-۱-۴-۱-۳-۲-۴-ظروف نخودی ظریف لعاب دار.....
- ۱۸۲.....۳-۱-۴-۱-۳-۳-تزیین.....
- ۱۸۳.....۳-۱-۴-۱-۳-۱-ظروف ظریف با ماده چسباننده کانی و گیاهی.....
- ۱۸۳.....۳-۱-۴-۱-۳-۲-ظروف با ماده چسباننده کانی.....
- ۱۸۳.....۳-۱-۴-۱-۳-۳-ظروف خاکستری با ماده چسباننده کانی.....
- ۱۸۳.....۳-۱-۴-۱-۳-۴-ظروف نخودی ظریف لعابدار.....
- ۱۸۶.....۳-۱-۴-۱-۴-۴-مرحله ۹.....
- ۱۸۶.....۳-۱-۴-۱-۴-۱-ظروف.....
- ۱۸۶.....۳-۱-۴-۱-۴-۱-ظروف ظریف با ماده چسباننده کانی و گیاهی.....
- ۱۸۶.....۳-۱-۴-۱-۴-۲-ظروف با ماده چسباننده کانی.....
- ۱۸۶.....۳-۱-۴-۱-۴-۲-شکل.....
- ۱۸۶.....۳-۱-۴-۱-۴-۲-ظروف ظریف با ماده چسباننده کانی و گیاهی.....

- ۱۹۳.....۷-مرحله ۶-۱-۴-۱-۳
- ۱۹۳.....ظروف ۱-۶-۱-۴-۱-۳
- ۱۹۳.....ظروف با ماده چسباننده کانی ۱-۱-۶-۱-۴-۱-۳
- ۱۹۳.....شکل ۱-۶-۱-۴-۱-۳
- ۱۹۳.....ظروف با ماده چسباننده کانی ۱-۱-۶-۱-۴-۱-۳
- ۱۹۴.....تزیین ۲-۶-۱-۴-۱-۳
- ۱۹۴.....ظروف با ماده چسباننده کانی ۱-۲-۶-۱-۴-۱-۳
- ۱۹۴.....مرحله ۶ ۷-۱-۴-۱-۳
- ۱۹۵.....ظروف ۱-۷-۱-۴-۱-۳
- ۱۹۵.....ظروف خاکستری با ماده چسباننده کانی ۱-۱-۷-۱-۴-۱-۳
- ۱۹۵.....شکل ۲-۷-۱-۴-۱-۳
- ۱۹۵.....ظروف خاکستری با ماده چسباننده کانی ۱-۲-۷-۱-۴-۱-۳
- ۱۹۵.....تزیین ۳-۷-۱-۴-۱-۳
- ۱۹۵.....ظروف خاکستری با ماده چسباننده کانی ۱-۳-۷-۱-۴-۱-۳
- ۱۹۶.....مرحله ۵ ۷-۱-۴-۱-۳
- ۱۹۶.....ظروف ۱-۷-۱-۴-۱-۳
- ۱۹۶.....ظروف با ماده چسباننده کانی ۱-۱-۸-۱-۴-۱-۳